

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120410689
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6120410689.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej, v sporovej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., okres D., zastúpenému: JUDr. František Svatuška, advokát, so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, IČO: 42090911, 2/ E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., F. D., zastúpenej: JUDr. Martina Čelková, advokátka, so sídlom Štefánikova 22, 066 03 Humenné, IČO: 37938754, o zaplatenie 39.621,24 eur s prísl., o odvolaní všetkých sporových strán proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 13Csp/19/2021-817 zo 6.7.2023, takto rozhodol

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené a výroku o trovách odvolacieho konania.

Zrušuje rozsudok vo výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov odvolacieho konania (výrok V.).

Odmieťa odvolanie žalovaného 1/ a žalovanej 2/.

Žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 28.305,12 eur s 5 %-ným úrokom zo súm a v lehotách bližšie špecifikovaných vo výroku napadnutého rozsudku, a to v splátkach po 300,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že pre nezaplatenie čo i len jednej splátky nastane splatnosť celého dlhu. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 1/ v rozsahu 42,88 %. Nárok na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ sporovým stranám nepriznal. Nepriznal žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vznikli v predchádzajúcich štádiách konania.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 18.10.2017 žalobca, spoločnosť 365.bank, a. s., (predtým Poštová banka, a.s.), so sídlom Dvořákovo nábrežie č. 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, uzavrel so žalovanými ako spolu dlžníkmi Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 30.000,- eur určený na refinancovanie úveru žalovanej 2/ vo výške 7.718,65 eur v Poštovej banke, a.s., a zvyšná časť úveru bola čerpaná na účet žalovaného 1/. Žalovaní sa zaviazali splácať spoločne a nerozdielne úver v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 417,18 eur s fixnou úrokovou sadzbou 7,50 % p.a., prvou

splátkou splatnou dňa 25.11.2017, s termínom konečnej splatnosti dňa 25.10.2025, s RPMN banky 7,80 % p.a. a priemernou RPMN na trhu vo výške 9,08 % p.a., s odplatom za poskytnutie úveru vo výške 7,50 % p.a., s najvyššou prípustnou hodnotou odplaty 18,16 % p.a., s celkovou čiastkou úveru 40.048,85 eur, pričom zmluva zároveň obsahovala termíny a rozpis započítania jednotlivých splátok na istinu, úroky, poistenie a poplatky s uvedením zostatku istiny (č.l. 13-16). Súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery - Všeobecné obchodné podmienky Poštovej banky, a.s. (č.l. 122-130, aj č.l. 170-178).

3. Písomnosťou „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ žalobca oznámil žalovanému 1/, že podstatným spôsobom porušil ustanovenia zmluvy o úvere a že ku dňu 19.11.2018 je pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 2.112,26 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 2.085,26 eur, poplatkov vo výške 27,- eur a poistného 0,- eur. Zároveň ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy, pričom ho upozornil, že v prípade neuhradenia tejto sumy je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatný a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky (č.l. 21).

4. Písomnosťou „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ žalobca oznámil žalovanej 2/, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a že ku dňu 19.11.2018 je pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 2.112,26 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 2.085,26 eur, poplatkov vo výške 27,- eur a poistného 0,- eur. Zároveň ju vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy, pričom ju upozornil, že v prípade neuhradenia tejto sumy je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatný a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky (č.l. 20).

5. Z Podacieho hárku č. G. vyplýva, že obe písomnosti zo dňa 19.11.2018 „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ boli žalovaným 1/ a 2/ odoslané dňa 20.11.2018 pod podacími číslami: H., H. (č.l. 18 druhá strana) a na základe reklamačného Slovenskej pošty, a.s. zo dňa 19.7.2021 boli tieto zásielky pod uvedenými podacími číslami doručené oprávneným prijímateľom - adresátom dňa 22.11.2018 (č.l. 244).

6. Písomnosťou „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 17.12.2018 žalobca vyzval žalovaného 1/ na úhradu sumy 29.680,65 eur, pozostávajúcej z dlžnej istiny 28.431,38 eur, úroku 1.213,27 eur, poplatkov za upomienky 36,- eur a poistného 0,- eur, v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy z dôvodu, že svojím konaním podstatne porušil ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.10.2017 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, a tá sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 17.12.2018 (č.l. 21 druhá strana).

7. Písomnosťou „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 17.12.2018 žalobca vyzval žalovanú 2/ na úhradu sumy 29.680,65 eur, pozostávajúcej z dlžnej istiny 28.431,38 eur, úroku 1.213,27 eur, poplatkov za upomienky 36,- eur a poistného 0,- eur, v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy z dôvodu, že svojím konaním podstatne porušila ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.10.2017 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, a tá sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 17.12.2018 (č.l. 20 druhá strana).

8. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere v závere bodu 2.2 udáva, že na účely výpočtu RPM sa použili celkové náklady dlžníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v ZoÚ. Takto koncipované uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN súd nepovažuje za dostatočné a vykonané v súlade so zákonom a je dôvodom na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, čo je aj v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je prvoinštančný súd viazaný.

9. Pre úplnosť súd ohľadom priemernej RPMN treba uviesť, že v predmetnej zmluve, s ktorou sa v rámci svojich vyjadrení rovnako stotožnil aj žalovaný 1/, súd na návrh žalobcu doplnil dokazovanie dopytom na Ministerstvo financií SR na oznámenie dátumu zverejnenia súhrnných informácií o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi a súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za rok 2017.

10. Podľa § 9 ods. 2 písm. z) ZoSÚ je platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

11. Z vykonaného dokazovania - správy Ministerstva financií SR vyplýva, že súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi a súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za prvý štvrťrok roku 2017 boli zverejnené 28. apríla 2017, za druhý štvrťrok roku 2017 boli zverejnené 31. júla 2017, za tretí štvrťrok 2017 boli zverejnené 31. októbra 2017 a za štvrtý štvrťrok roku 2017 boli zverejnené 31. januára 2018, a to v súlade s vyhláškami ministerstva č. 660/2007 Z. z. a č. 289/2010 Z. z. s účinnosťou od 1.7.2010 až do 30.4.2018.

12. Súd mal za preukázané, že v prípade súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi a súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za konkrétny štvrťrok 2017 boli uvedené informácie zverejnené na webovom sídle Ministerstva financií SR v posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroka, tak ako to vyplývalo zo znenia v tom čase platnej príslušnej vyhlášky. Zmluva bola uzavretá dňa 18.10.2017 a v čase jej uzavretia boli preukázateľne zverejnené súhrnné informácie o novoposkytnutých úveroch len za druhý kvartál roku 2017, čo pre daný spotrebiteľský úver predstavuje 8,96 % pri úveroch od 5 do 10 rokov vo výške viac ako 6.500,- eur. V čase jej uzatvárania žalobca objektívne nemal a nemohol mať vedomosť, resp. možnosť uviesť inú hodnotu RPMN, než aká bola aktuálne zverejnená, keďže súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za tretí Q 2017 boli zverejnené až dňa 31.10.2017, t. j. po uzatvorení Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 18.10.2017. V predmetnej zmluve je však uvedená výška priemernej RPMN 9,08 %, čo nekorešponduje s vyššie uvedeným zverejneným údajom o RPMN. Súd preto konštatuje, že hodnota priemernej RPMN uvedená v zmluve, je nesprávna.

13. Podľa citovaného zákonného ust. § 9 ods. 2 písm. f) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru. V súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve neabsentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. V Zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.10.2017 je uvedený údaj „termín konečnej splatnosti úveru 25.10.2025“. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórných náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru, nejednoznačne určený deň stanovený počtom dní od uzavretia zmluvy). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.5.2014 v obdobnej veci, podľa ktorého dôsledkom absencie údaj o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

14. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť, nie len mesiac a rok. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.5.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

15. V danej zmluve bol uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru dňa 25.10.2025 (čl. 13) aj s uvedením splatnosti prvej mesačnej splátky 25.11.2017 (čl. 13 druhá strana).

16. Jedným z uplatnených nárokov žalobcu je aj vyčíslený zmluvný úrok z istiny úveru v sume 8.623,84 eur. Za riadneho plnenia povinností by žalovaní zaplatili žalobcovi úroky z istiny v celkovej výške 10.020,12 eur ako odplatu za poskytnutý úver.

17. Súd prvej inštancie preskúmal uplatnený nárok žalobcu, ktorým je vyčíslený riadny zmluvný úrok z istiny úveru vo výške 8.623,84 eur, a to s ohľadom na už ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Najvyšší súd SR sa otázkou nároku na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení úveru zaoberal už v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.7.2019, sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.2.2020, sp. zn. 2Cdo/115/2019 zo dňa 30.6.2020, sp. zn. 3Cdo/1/2020 zo dňa 25.8.2020, sp. zn. 8Cdo/135/2020 zo dňa 26.8.2020, sp. zn. 3Cdo/35/2020 zo dňa 24.9.2020, sp. zn. 6Cdo/56/2020 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 2Cdo/83/2020 zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 7Cdo/186/2020 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 4Cdo/10/2021 zo dňa 25.2.2021 a napokon aj v R 5/2021, v ktorých jednotne dospel k záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti zaplatil dlžník ako cenu peňazí.

18. V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/46/2021 z 29.3.2022 v obdobnej veci: „Základná odvolacia námietka žalobcu spočíva vtom, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil nárok žalobcu na úroky z úveru po tom, čo úver bol vyhlásený za predčasne splatný. Dovolací súd sa už touto otázkou zaoberal v množstve svojich rozhodnutí, pričom svoju rozhodovaciu prax natoľko zjednotil, že je možné aktuálne riešenie otázky úrokov po zosplatnení úveru považovať za ustálenú. Odvolací súd nevylučuje, že ustálená súdna prax môže byť vo výnimočných prípadoch neakceptovaná, avšak súd, ktorý právnou istotu a legitímne očakávanie strany sporu, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou neaplikuje, musí takýto postup náležitým spôsobom odôvodniť. Otázka úrokov po zosplatnení úveru bola Najvyšším súdom Slovenskej republiky vyriešená napríklad už v rozhodnutí pod sp. zn. 5Cdo/42/2020, 8Cdo/118/2020, 8Cdo/135/2020 a ďalšími. Zmluva o úvere, ktorá je predmetom tohto konania, je spotrebiteľskou zmluvou, v zmluve bolo dohodnuté vrátiť nie len istinu, ale aj úroky z poskytnutého úveru. Zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 6 písm. b) Obchodného zákonníka, a preto pri posudzovaní tohto vzťahu je potrebné vychádzať z ust. § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, a zároveň aj z ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže účastníkom zmluvného vzťahu je spotrebiteľ (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (§ 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka). Doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená, a preto za toto obdobie, kedy dlžníkovi sú poskytnuté peňažné prostriedky, je povinný platiť veriteľovi odmenu, teda cenu za poskytnutie peňazí - úroky z úveru. Tieto úroky z úveru sa platia až do úplného splatenia úveru. Neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru v dohodnutej výške, keďže ide o protihodnotu za to, že dlžník disponuje s peňažnými prostriedkami žalobcu. Porušenie zmluvných povinností dlžníkom neoslobodzuje dlžníka zaplatiť dojednanú cenu za požičanie peňazí. Zosplatnenie (vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru) je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Pri zosplatnení úverový vzťah ostáva zachovaný, mení sa len forma úhrady istiny. Odmena za požičanie peňazí zosplatnením sa žiadnym spôsobom nemení, toto dojednanie úverovej zmluvy ostáva nedotknuté a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru. Dlžníkovi ostáva záväzok zaplatiť úroky v rovnakej výške za rovnaké obdobie. Spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy o úvere, ako to nakoniec vyplýva aj zo zmluvných podmienok, presne musí vopred vedieť, na aké vopred dohodnuté obdobie sa mu peniaze požičiavajú, za akú cenu, a koľko bude spolu povinný v prospech veriteľa zaplatiť. Teda úrok je presne ohraničený už pri uzatváraní úverovej zmluvy. Preto pri zosplatnení, respektíve v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil, ako cenu peňazí. Tieto závery pri rozhodovaní prvoinštančného súdu absentujú aj napriek povinnosti súdu postupovať v súlade s Článkom 2 ods. 2 základných princípov CSP. Preto skutkové a právne závery prvoinštančného súdu vo vzťahu k nepriznaniu úrokov dohodnutých medzi stranami sporu nie sú správne, z rozhodnutia prvoinštančného súdu vyplýva, že neboli zachované legitímne očakávania odvolateľa v súvislosti so spravodlivým rozhodnutím o uplatnenom nároku na úroky zmluvne dojednané v úverovej zmluve.“

19. Súd mal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanými ako spoludlžníkmi Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 30.000,- eur určený na refinancovanie úveru žalovanej 2/ vo výške 7.718,65 eur v Poštovej banke, a.s. a zvyšná časť úveru bola čerpaná na účet žalovaného 1/. Žalovaní sa zaviazali splácať spoločne a nerozdielne úver v pravidelných 96

mesačných splátkach v sume 417,18 eur s fixnou úrokovou sadzbou 7,50 % p.a., prvou splátkou splatnou dňa 25.11.2017, s termínom konečnej splatnosti dňa 25.10.2025, s RPMN banky 7,80 % p.a. a priemernou RPMN na trhu vo výške 9,08 % p.a., s odplatom za poskytnutie úveru vo výške 7,50 % p.a., s najvyššou prípustnou hodnotou odplaty 18,16 % p.a., s celkovou čiastkou úveru 40.048,85 eur. Súd má tiež sa preukázané, že žalovaní do zosplatnenia úveru uhradili spolu 9 splátok v celkovej výške 2.964,90 eur (č.l. 11 druhá strana) a do omeškania sa dostali so splátkou splatnou dňa 25.6.2018. Na základe tejto omeškanej splátky žalobca vyzval žalovaných na jej úhradu pod hrozbou vyhlásenia úveru za predčasne splatný písomnosťou „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 19.11.2018, ktorá sa do dispozičnej sféry žalovaných dostala najskôr dňa 21.11.2018, pričom ako vyplýva z vykonaného dokazovania, táto písomnosť bola žalovaným doručená dňa 22.11.2018. Z dôvodu nesplnenia si povinností zo strany žalovaných, následne žalobca vyhlásil ku dňu 17.12.2018 predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaných na okamžité zaplatenie nesplatennej časti úveru. Súd konštatuje, že žalobca dodržal všetky zákonné i zmluvné podmienky na takýto úkon - dohoda o predčasnej splatnosti úveru je uvedená v bode 4.6 Zmluvy, žalovaní boli v omeškaní so splácaním úveru viac ako 3 mesiace pre splátku zo dňa 25.6.2018, upozorňujúca výzva bola žalovaným doručená dňa 22.11.2018 s dodatočnou 15-dňovou lehotou na plnenie omeškaných splátok, ktorá žalovaným uplynula dňa 7.12.2018 a následne písomnosťou zo dňa 17.12.2018 - teda do splatnosti najbližšej splátky dňa 25.12.2018 - žalobca úver zosplatnil a preukázal doručenie oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaným, a teda predmetný úver bol platne vyhlásený za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaní uhradili žalobcovi päť splátok po 20,- eur dňa 25.6.2020, dňa 17.7.2020, dňa 19.8.2020, dňa 17.9.2020, dňa 13.10.2020, ktoré boli žalobcom započítané na istinu úveru.

20. Žalobca si v žalobe uplatnil nesplatenú istinu úveru vo výške 28.331,38 eur (po čiastočných späťvzatiach na základe vykonaných úhrad žalovanými započítaných na istinu vo výške 1.260,- eur, žalovaná istina predstavuje sumu vo výške 27.071,38 eur), zmluvné úroky vo výške 8.623,84 eur, vyčíslené zákonné úroky z omeškania vo výške 36,91 eur od momentu poskytnutia úveru do momentu predčasnej splatnosti, vyčíslené zákonné úroky z omeškania vo výške 2.593,11 eur od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovanými, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 28.331,38 eur, po čiastočných späťvzatiach zo sumy 27.071,38 eur, od 14.10.2020 do zaplatenia a poplatky vo výške 36,- eur.

21. Po podaní žaloby žalovaní uhradili celkovo sumu 1.260,- eur, v tejto časti zobral žalobca žalobu späť a súd konanie v tejto časti zastavil rozsudkom zo dňa 23.2.2022.

22. Z dôvodu chýbajúcej podstatnej náležitosti zmluvy podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, súd uzavrel, že je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedeného preto môže žalobca od žalovaných požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov po odpočítaní úhrad, ktoré vykonal.

23. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní čerpali úver vo výške 30.000,- eur a poukázali úhrady - splátky úveru celkovo vo výške 4.324,90 eur, súd preto priznal žalobcovi rozdiel medzi poskytnutým úverom a skutočne zaplatenou čiastkou zo strany žalovaných, teda priznal sumu 28.305,12 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

24. Priznaná suma teda tvorí istinu 25.675,10 eur (poskytnutý úver 30.000,- - 4.324,90 /platby 2.964,90 + 100,- + 1260,- / = 25.675,10 eur); + 36,91 eur (vyčíslené zákonné úroky z omeškania); + 2.593,11 eur vyčíslené zákonné úroky z omeškania od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovanými, čo spolu predstavuje priznanú istinu 28.305,12 eur (25.675,10 eur + 2.593,11 eur + 36,91 eur), ktorej súd na základe podanej žaloby v tejto časti vyhovel.

25. Žalobca požadoval úrok z omeškania odo dňa nasledujúcom po dni úhrady poslednej platby žalovanými po zosplatnení úveru dňa 13.10.2020, teda žalobca požadoval úrok z omeškania od 14.10.2020 vždy do dňa zaplatenia ďalšej čiastočnej platby od žalovaných započítanej na istinu a následne opäť odo dňa nasledujúcom po dni prijatí jednotlivých úhrad od žalovaných do dňa zaplatenia ďalšej čiastočnej platby od žalovaných započítanej na istinu. Vzhľadom nato, že žalovaní sa dostali do omeškania s plnením peňažného záväzku, súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5 % ročne v zmysle jeho návrhu tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. Podľa § 232 ods. 3, ods. 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Žalovaná 2/ požiadala o prípadné plnenie záväzku žalobcovi v splátkach a svoje tvrdenia z vyjadrenia doručeného súdu dňa 13.2.2022 aj listinne preukázala. Súd mal skutočnosť o výške príjmu žalovanej 2/ preukázanú aj z lustrácie zo systému Sociálnej poisťovne. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní začali čiastočne plniť svoje záväzky voči žalobcovi splátkami po podaní žaloby v celkovej výške 1.260,- eur, tiež vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu, ako aj s ohľadom na nepriaznivé majetkové pomery na strane žalovanej 2/, súd v konečnom rozhodnutí povolil žalovaným spoločne a nerozdielne dlžnú sumu splácať v mesačných splátkach vo výške 300,- eur, a to pod hrozbou stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Pôvodná splátka úveru bola v mesačnej výške 417,18 eur, súd preto povolil splácať priznanú sumu v mesačných splátkach vo výške 300,- eur, pod stratou výhody splátok, pričom má zato, že povolená suma mesačnej splátky je v možnostiach žalovaných, keďže majetkové a finančné pomery žalovaných sa od posledného rozhodnutia súdu v tomto smere nezmenili.

28. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/, pričom vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ aplikoval v otázke náhrady trov konania ust. § 257 CSP, so zreteľom na nepriaznivú sociálnu situáciu žalovanej 2/ a náhradu trov predchádzajúceho odvolacieho konania, sporovým stranám nepriznal so zreteľom na to, že žiadna zo strán v predchádzajúcom odvolacom konaní nemala úspech.

29. Proti rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie všetky sporové strany.

30. Žalobca podal odvolanie proti zamietavej časti napadnutého rozsudku a proti súvisiacim výrokom o trovách konania, pričom navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu.

31. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

32. Poukázal na to, že pokiaľ ide o predpoklady použité na výpočet RPMN, tie sú upravené v § 19 a v prílohe č. 2 k Zákonom o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z. – ZoSÚ). Úlohou predpokladov pre výpočet RPMN je určiť zložky, ktoré majú byť zahrnuté v celkových nákladoch spojených s úverom a zohľadnené pri výpočte RPMN a tiež zabezpečiť, aby bola RPMN počítaná konzistentne v záujme lepšej porovnateľnosti jednotlivých ponúk. Ide o predpoklady týkajúce sa toho, že úver bol čerpaný okamžite, spotrebiteľ plní svoje zmluvné povinnosti včas a podobne. Túto zákonnú požiadavku plne napĺňa zmluva v čl. 2, pričom v rovnakom článku tejto zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými sú uvedené aj údaje vstupujúce do výpočtu. Nikde v ZoSÚ sa nenachádza požiadavka na uvedenie vzorca výpočtu RPMN ani ustanovenie, ktoré by veriteľovi ukladalo povinnosť všetky predpoklady pre výpočet RPMN uviesť na jednom mieste pod nadpisom – Predpoklady pre výpočet RPMN. Napriek tomu, že žiadne ustanovenie zákona neukladá veriteľovi povinnosť uviesť všetky predpoklady pre výpočet RPMN na jednom mieste, treba poukázať na čl. 3 bodu B Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, kde je zreteľne napísané, že RPMN vo výške 7,80 % bola vypočítaná z výšky spotrebiteľského úveru, výšky mesačnej anuitnej splátky, celkového počtu anuitných splátok a výšky úrokovej sadzby. RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že úver bude poskytnutý v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere.

33. Treba poukázať na to, že výklad ustanovení ZoSÚ, v zmysle ktorého sa pod pojmom „Predpoklady na výpočet RPMN“ rozumie aj vzorec na jeho výpočet podľa prílohy č. 2 ZoSÚ, je nutné považovať za výklad contra legem. Zákonodarcu v ZoSÚ prísne rozlišuje pojmy „Vzorec na výpočet RPMN“ a „Predpoklady na výpočet RPMN“. Preto nemožno sa stotožniť s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého súd deklaroval, že zmluva neobsahuje uvedenie konkrétnych predpokladov použitých na výpočet RPMN. Súd vychádzal

pri vytváraní predmetných záverov z nesprávneho zistenia skutkového stavu a z nesprávneho posúdenia veci. Tomu nasvedčuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie 7Cdo/183/2020 z 24.2.2021).

34. Nemožno spochybníť, že súd je oprávnený vykladať právne predpisy, avšak v žiadnom prípade nemožno túto právomoc chápať ako možnosť tvorby práva zo strany súdu, alebo akceptovanie záverov, ktorý z právneho predpisu nevyplývajú. Závery, ktoré viedli súd k určaniu úveru za bezúročný a bez poplatkov, sú nesprávne s neprípustné.

35. Predmetná zmluva obsahuje informáciu o výške schváleného úveru, počte mesačných splátok, výške mesačných splátok, termínu prvej a poslednej splátky úveru, úrokovú sadzbu, ako aj celkovú čiastku, ktorú mali žalovaní zaplatiť.

36. Veriteľ nie je v súlade so zákonnou úpravou oprávnený vypočítať RPMN iným spôsobom ako podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 ZoSÚ a tiež predpokladov uvedených v § 19 ZoSÚ. Uvedené predpoklady boli v predmetnej veci pretavené do zmluvy, a preto nemožno súhlasiť s názorom súdu, že uvedenie predpokladov na výpočet RPMN v zmluve absentovalo. Súd v takom prípade pojem „Predpoklady na výpočet RPMN“ vykladá extenzívne a nad rámec ust. § 19 ZoSÚ, pričom takýto výklad je podľa názoru žalobcu výkladom contra legem.

37. Nemožno sa stotožniť s názorom súdu, podľa ktorého je v predmetnej zmluve uvedená výška priemernej RPMN 9,08 % nesprávne. Súd s ohľadom na nesprávne uvedenú priemernú hodnotu RPMN považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Treba však poukázať na skutočnosť, že v zmluve uvedený údaj priemernej hodnoty RPMN 9,08 % vychádza zo zverejnených súhrnných informácií o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za druhý kvartál 2017 pre ostatné spotrebiteľské úvery nad 5 do 10 rokov a treba mať za to, že tento údaj je v zmluve uvedený správne.

38. Odôvodnenie rozhodnutia v súvislosti s nesprávne uvedeným údajom o priemernej hodnote RPMN treba považovať za zmätočné a rozporné. Nemožno totiž rozumieť tomu, ktorý údaj súd v tomto smere považuje za správny, nakoľko najskôr sa odvoláva na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi, kde je výška priemernej hodnoty RPMN za druhý kvartál roku 2017 pri úveroch od 5 do 10 rokov vo výške viac ako 6.500,- eur uvedená v hodnote 8,96 % a následne poukazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk, kde je výška priemernej hodnoty RPMN za druhý kvartál roku 2017 pri úveroch nad 5 do 10 rokov vrátane pri ostatných spotrebiteľských úveroch uvedená hodnota 9,08 %.

39. Predmetná zmluva obsahom spĺňa všetky náležitosti uvádzané v § 9 ods. 2 ZoSÚ a žalovaní boli v zmysle požiadaviek ZoSÚ jasne a zrozumiteľne informovaní o predpokladoch použitých pre výpočet RPMN, ako aj o priemernej hodnote RPMN.

40. Treba poukázať na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého vyplýva, že „Porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinnosti veriteľa, ktoré môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, t. j. napríklad neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov, počtu a frekvencie splátok, ako aj neuvedenie prípadnej existencie notárskych poplatkov, požadovaných záruk a poistenia. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo bude vyvolávať voči veriteľovi závažné následky.“

41. Prihliadnuc k obsahu zmluvy je nespochybniteľné, že žalovaní mali jednoznačnú schopnosť rozpoznať rozsah svojho záväzku, v dôsledku čoho je aplikácia bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru neprimerane prísna a v rozpore s citovaným rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie.

42. Napadnuté rozhodnutie je nesprávne aj v otázke náhrady trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/, nakoľko nemožno akceptovať záver, že žalovaná 2/ je natoľko sociálne odkázaná, že

by to malo byť dôvodom pre aplikáciu § 257 CSP vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ v podobe nepriznania trov konania, nakoľko žalovaná 2/ je zastúpená advokátkou, a preto nemožno hovoriť o jej sociálnej odkázanosti alebo nepriaznivých majetkových a zárobkových pomeroch. Aplikácia § 257 CSP v otázke náhrady trov konania je prípustná len vo výnimočných prípadoch, o čo nejde v prejednávanej veci.

43. Žalovaný 1/ podal odvolanie voči výroku, ktorým bol spolu so žalovanou 2/ spoločne a nerozdielne zaviazaný zaplatiť žalobcovi 28.305,12 eur s prísl., ako aj proti súvisiacemu výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ (výrok III. napadnutého rozsudku).

44. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t. j., že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ust. § 365 ods. 1 písm. g) CSP, t. j., že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli použité a ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

45. V závislosti od toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol, alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

46. Ďalšie a bližšie dôvody odvolania z hľadiska vecného neuviedol, pričom tieto doplnil až podaním doručeným súdu prvej inštancie 4.10.2023.

47. Žalovaná 2/ podala odvolanie proti výroku, ktorým bola spolu so žalovaným 1/ spoločne a nerozdielne zaviazaná na zaplatenie sumy 28.305,12 eur s prísl.

48. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t. j., že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

49. V závislosti od toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol, alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

50. Ďalšie dôvody vecného charakteru v pôvodnom odvolaní neuviedla a tieto doplnila až podaním doručeným súdu prvej inštancie 12.10.2023.

51. V následných vzájomných vyjadreniach (§ 374 ods. 2, 3 CSP) zotrvali strany na svojich doterajších stanoviskách.

52. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, zatiaľ čo odvolania žalovaných 1/ a 2/ treba odmietnuť postupom podľa § 386 písm. d) CSP.

53. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

54. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

55. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

56. Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

57. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

58. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že právny predchodca žalobcu, t. j. Poštová banka, a.s., uzavrel so žalovanými ako spoludlžníkmi predmetnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – lepšia splátka pod č. XXXXXXXXXX, a to 18.10.2017, pričom na základe tejto zmluvy bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 30.000,- eur určený na refinancovanie úveru žalovanej 2/ vo výške 7.718,- eur a zvyšná časť mala byť čerpaná žalovaným 1/. V zmluve boli dohodnuté ďalšie podmienky, tak ako ich správne zistil súd prvej inštancie, t. j. najmä pravidelné mesačné splátky v počte 96 po 417,18 eur, fixná úroková sadzba 7,50 eur, termín konečnej splatnosti 25.10.2025, RPMN banky 7,80 % a priemerná RPMN na trhu vo výške 9,08 %.

59. Základné okolnosti, ktoré viedli súd prvej inštancie k záveru o bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru, ktorý sa stal predčasne splatný na základe listov právneho predchodcu žalobcu – Poštovej banky, a.s. zo 17.12.2018, a to tak pokiaľ ide o absenciu správneho údaju o priemernej RPMN, ako aj pokiaľ ide o pochybenie pri informácii všetkých predpokladoch použitých pre výpočet RPMN.

60. Vo vzťahu k priemernej RPMN súd prvej inštancie správne konštatoval, že v predmetnej zmluve je uvedený údaj 9,08 %, hoci zo súhrnných informácií o údajoch a novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za druhý štvrťrok 2017 z 30.6.2017, ktoré boli aplikovateľné pri formulácii predmetnej

zmluvy z 18.10.2017, mala byť uvedená priemerná RPMN vo výške 8,96 % vzťahujúca sa na predmetný úver poskytnutý žalovaným, ktorý patril do kategórie ostatné spotrebiteľské úvery vo výške ako 6.500,- eur.

61. V tomto kontexte nemožno vychádzať z odvolacej argumentácie žalobcu spočívajúcej v tom, že formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere právneho predchodcu žalobcu, t. j. Poštovej banky, a.s., uvádzal priemernú hodnotu RPMN 9,08 %. Tento dôkaz predložil žalobca až k svojmu odvolaniu, čo je potrebné považovať za novotu v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP bez ohľadu na to, že ide o verejne prístupné informácie, nakoľko ide o doklad patriaci konkrétnej banke – právneho predchodcovi žalobcu, a preto naň v súčasnom štádiu konania nemožno prihliadať, avšak nemožno z neho vychádzať aj preto, že súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za druhý štvrtrok 2017, ktoré sú pod gesciou Ministerstva financií Slovenskej republiky, sú zdrojom spoľahlivejším a uvádzajú inú priemernú RPMN (8,96 % pre daný typ úveru) z čoho vyplýva, že z dokladu predloženého žalobcom nie je možné vychádzať aj so zreteľom na túto okolnosť.

62. Zároveň treba konštatovať, že kvalifikácia predmetného úveru ako bezúročného a bezpoplatného v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ (absencia správneho údaju o priemernej RPMN) je správna, pretože taktiež ide o informáciu, ktorá sa týka schopnosti spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku a jeho schopnosť predmetný úver splácať vo svetle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie, sp. zn. C-42/15 z 9.11.2016, nakoľko údaj o priemernej RPMN je rovnako významný a má rovnakú výpovednú hodnotu ako údaj o RPMN. Pokiaľ by totiž v zmluve bola vypočítaná určitá RPMN, ktorá by nekorešpondovala s priemernou RPMN, nepochybne by išlo o údaj, ktorý je pre spotrebiteľa významný a ovplyvňuje posúdenie rozsahu jeho záväzku prípadne schopnosti splácať predmetný úver, ako aj to, či vôbec uzavrie zmluvu za daných podmienok, teda, či táto zmluva je preňho výhodná pri danej RPMN a pri danej priemernej RPMN na trhu, resp., či sa nemá obrátiť na inú banku.

63. Treba súhlasiť aj so závermi súdu prvej inštancie týkajúcimi sa neuvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN v predmetnej zmluve, tak ako táto povinnosť pre poskytovateľa úveru – právneho predchodcu žalobcu vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorý vyžaduje uvedenie RPMN celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

64. V tomto kontexte treba zdôrazniť, že aktuálna judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (7Cdo/183/2020 z 24.2.2021) nespochybňuje nutnosť uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, ktoré boli vo vzťahu k spotrebiteľskej zmluve použité, nakoľko ide o zákonnú požiadavku, toto rozhodnutie akcentuje len okolnosť, že nie je povinnosťou dodávateľa – veriteľa uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov. Taktiež najvyšší súd uzatvára, že zákon nepožaduje, aby predpoklady pre výpočet RPMN boli v zmluve špeciálne označené ako také, t. j. predpoklady pre výpočet RPMN. Ako však bolo vyššie naznačené, nie je možné, vychádzajúc aj z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu, spochybniť nutnosť uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN.

65. Nemožno súhlasiť v tomto smere s odvolacou argumentáciou žalobcu spočívajúcou v tom, že všetky údaje – predpoklady pre výpočet RPMN sú uvedené v čl. 3 bod B Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskou úvere lepšia splátka, kde je špecifikovaná výška RPMN 7,80 % a ďalšie predpoklady, t. j. výška spotrebiteľského úveru v sume 30.000,- eur, výška mesačnej anuitnej splátky v sume 417,18 eur, celkový počet anuitných splátok 96 a výška úrokovej sadzby 7,50 % s tým, že RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že úver bude poskytnutý v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere, ktorá zostane platná dohodnutý čas a zmluvné strany si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o úvere, pričom nedôjde k zmene úrokovej sadzby.

66. Totiž predpoklady pre výpočet RPMN sú špecifikované v § 19 ods. 2 ZoSÚ, z ktorého vyplýva, že na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na

platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

67. V tomto smere treba konštatovať, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými z 18.10.2017 uvádza v bode 2.2 vo vzťahu k predpokladom výpočtu RPMN, že táto bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy, zmluva zostane platná dohodnutý čas a dlžník a banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve. Na účely výpočtu RPMN sa použijú celkové náklady dlžníka spojené so zmluvou s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve.

68. V tomto ohľade možno konštatovať, že takto formulované predpoklady pre výpočet RPMN, ako je to uvedené v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, sú nepreskúmateľné so zreteľom na to, aká konkrétna špecifikácia je uvedená v čl. 3 bod B Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka z čoho vyplýva, že správne sú závery súdu prvej inštancie pokiaľ konštatoval, že v zmluve koncipované uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN nie je v súlade so zákonnou požiadavkou, pričom treba konštatovať, že ide o neurčité a nejasné údaje. Zároveň treba konštatovať, že preskúmateľné predpoklady použité pre výpočet RPMN majú byť uvedené v zmluve a odkaz na Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere nemôže postačovať.

69. Správne preto súd prvej inštancie uzavrel, že predmetný úver je potrebné kvalifikovať ako úver bez úrokov a bez poplatkov a správne postupoval pokiaľ zaviazal žalovaných na zaplatenie zostávajúcej časti úveru na základe výpočtov tak, ako sú tieto špecifikované v bode 73 napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

70. Odvolací súd nemá pochybnosti ani o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ ide o povolenie splátok v prospech žalovaných na splatenie predmetného úveru so zreteľom na vysokú sumu, ktorú v závislosti na výsledkoch dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie nie je v silách žalovaných zaplatiť jednorazovo. Žalovaná 2/ navyše má podľa dôkazov obsiahnutých v spise veľmi nízky mesačný príjem (278,63 eur, čl. 548 spisu), takže záver o nemožnosti žalovaných zaplatiť žalovanú sumu jednorazovo je dôvodný.

71. Nepochybil súd prvej inštancie ani pokiaľ ide o výrok na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými 1/ a taktiež vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/.

72. Pokiaľ ide o trovy konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/, súd prvej inštancie náležite špecifikoval, že žalovaná má nízky príjem pozostávajúci len z niekoľkých stoviek eur (v zmysle vyššie uvedeného) a taktiež má problémy so splácaním ďalšieho úveru. Za týchto okolností so zreteľom na túto závažne nepriaznivú životnú situáciu žalovanej 2/ je dôvodná aplikácia § 257 CSP v otázke náhrady trov konania vo vzťah medzi žalobcom a touto žalovanou 2/.

73. Preto postupom podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s výnimkou výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené a výroku V. o trovách predchádzajúceho odvolacieho konania. Postupom podľa § 386 písm. d) CSP odvolania oboch žalovaných odmietol z dôvodu absencie náležitosti podľa § 363 CSP. Takéto odvolania žalovaných nemali procesné účinky zakladajúce kompetenciu odvolacieho súdu preskúmať výrok, ktorý bol týmito odvolaniami napadnutý, teda výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, preto tento výrok v odvolacom konaní preskúmaný nebol.

74. Odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozsudok vo výroku V. o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania žiadnej zo sporových strán, nakoľko tento výrok je vecne nesprávny v podobe rozlišovania medzi trovami predchádzajúceho prvoinštančného konania a trovami predchádzajúceho odvolacieho konania. Tieto trovy tvoria jeden celok (t. j. trovy predchádzajúceho prvoinštančného konania i predchádzajúceho odvolacieho konania) a nemajú byť takýmto spôsobom delené. Výsledok konania, t. j. zásada úspechu a neúspechu sporových strán v konaní vyplývajúca z § 255 ods. 1 CSP sa potom uplatní na všetky trovy ako na jeden celok. To sa týka aj eventuálnej aplikácie

§ 257 CSP tak, ako k nej prišlo súd prvej inštancie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/. V tomto ohľade postačí zrušenie takto nesprávne formulovaného výroku o náhrade trov predchádzajúceho odvolacieho konania s tým, že výroku III. a IV. sa potom vzťahujú na trovy predchádzajúcich štádií konania ako na jeden celok.

75. Pokiaľ ide o odvolania žalovaných 1/ a 2/, tieto bolo potrebné v zmysle vyššie uvedeného odmietnuť postupom podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko tieto odvolania nemajú náležitosti uvedené v § 363 CSP, nakoľko nie sú uvedené dôvody, z akých sa rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, t. j. odvolacie dôvody. Totiž v zmysle § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, ktorá u oboch žalovaných uplynula 22.8.2023 (utorok), pričom v tejto lehote tieto dôvody odvolania neboli podané.

76. Navyše treba vychádzať z toho, že v zmysle § 373 ods. 1 CSP súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov, čo znamená, že pokiaľ žalovaný 1/ doplnil odvolacie dôvody v zmysle § 363 CSP 4.10.2023 a žalovaná 2/ 12.10.2023, stalo sa tak zrejme po uplynutí odvolacej lehoty, na toto doplnenie dôvodov odvolania nie je možné prihliadať, čo vedie k záveru o nespĺnení náležitosti odvolania oboch žalovaných v zmysle § 363 CSP a k dôsledkom uvedeným v § 386 písm. d) CSP.

77. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žiadnej zo sporových strán nebol priznaný nárok na náhradu trov konania so zreteľom na to, že žiadna zo sporových strán úspech vo veci v štádiu odvolacieho konania nemala.

78. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).